

1958

Utresa

VAXHOLMSBÅTEN tränger sig fram mellan stränderna, till synes obekymrad om den livliga last som ett fyrtiotal pojkar utgör. De som har varit på Sommarhemmet tidigare år ser som sin uppgift att lära ut stilen till nykomlingarna redan under ditresan. Och stilen, den går visst ut på att hålla ångan uppe.

Se, här har vi två nya. Den ene heter Joakim, den andre Niklas. Eller om det är tvärtom. Det är inte så lätt att veta, eftersom de sällan håller sig så stilla att en observatör hinner ställa in skärpan. De är bästa vänner och behöver av allt att döma inte undervisas i konsten att hålla ångan uppe. De rusar omkring, lyssnar och samlar iakttagelser. De drar slutsatser.

Min käre Watson, säger Joakim eller om det är Niklas. Jag har funnit att man får nya namn på det här stället.

Det har jag också funnit, min käre Watson, svarar Niklas eller om det är Joakim.

Min käre Watson. Slog möjligen en tanke ner i din gistna skalle?

Jag tror det, min käre Watson. Syftar du på tanken att jag kommer att få heta Jocke och du Nicke?

Just precis, min käre Watson. Och jag vill inte heta Nicke. Alla andra heter Nicke. Jag är trött på att heta Nicke.

Min käre Watson. Bli du mycket förvånad om jag säger att jag också är väldigt trött och inte vill heta Jocke?

Inte alls min käre Watson, försäkrar den som den lyssnande observatören nu förstår är Niklas. Jag har en känsla att det

bästa för oss är att styra utvecklingen av själva namnfrågan en smula. Ett sätt skulle kunna vara att vägra uppge våra namn.

Min käre Watson. Som du säkert har observerat så håller en långsträckt varelse på att pricka av folket på en lista. Vi kommer inte att klara oss särskilt länge till.

Vad sägs i så fall om att vi själva bestämmer våra namn, min käre Watson. Jag menar alltså de namn som vi ska ha. Innan någon annan får för sej att vi ska heta Jocke och Nicke.

Min käre Watson, utbrister Joakim, ja, det måste vara Joakim. Det var det förnuftigaste jag har hört från dej på länge. Vad säger du om att få heta Jocke? Det skulle väl vara en bra omväxling.

Jag tror du är från vettet, min käre Watson. Vi måste leda fienden bort från spåret helt och hållet.

Nisse och Nasse kanske?

Jättekul, min käre Watson. Men då vill inte jag vara Nasse. Knoll och Tott?

Vi är på väg till en kollo, min käre Watson, en förvaringsplats för vanartiga gossar. Betänk hur dom namnen med ett enkelt vokalbyte skulle förvanskas till oanständigheter.

De bollar förslag. Inget tycks duga. Ibland backar Joakim, ibland är det Niklas som inte godkänner. Vändpunkten kommer när en av dem råkar kalla den andre för kisen. Då ramlar förslaget Kisen och Pysen fram. Men så upptäcker de risken med att heta Kisen i glada grabbars gäng. Pysen och Nysen, då? Men nej, för vad ska *Nysen* föreställa? De känner att de hur som helst är på rätt väg och fortsätter bollandet. Så kommer det:

Myset!

Och Pyset, i så fall.

Saken är klar, min käre Watson.

De bekräftar dopet med ett daskande handslag. De tummar på att med sina liv försvara hemligheten om vem av dem som heter vad ute i verkligheten. De bestämmer sig för att gå till ledaren och anmäla sin närvaro.

Samtidigt måste vi se till att vi hamnar i samma cell.

Tror du man får ha önskemål om sånt.

Min käre Watson! Du måste väl ha sett klungan som hänger kring den där långsträckta varelsen och skriker önskemål. Det ska väl vi också kunna göra. Kom Pyset!

Ja, runt den långsträckta varelsen råder trängsel och stoj. De som redan känner honom, klättrar på honom och rycker ifrån honom pennan. De som inte känner honom försöker kasta in sitt namn i ett av hans öron eftersom han har frågat efter det. Myset och Pyset känner honom inte men, som den vakna observatören bör förstå, ämnar de ändå inte meddela sina namn. De armbågar sig genom några lager kämpande pojkar.

Magistern, skriker Myset, eller om det är Pyset, upp mot ett öra. Vi två vill ...

Saylor heter jag, avbryter den långsträckte.

Angenämt att råkas, Saylor! Vad jag skulle säga var att vi två vill ...

Frasse! skriker Saylor till en fnittrande kille som ihärdigt försöker lirka fram ett papper med påskriften HEMLIGT från dess plats under namnlistan i Saylor's pärm. Ta bort dina kleptomanfingrar! Han vänder sig till Myset och Pyset. Nå, vad sa ni?

Vi två vill bo i samma rum, återtar Myset eller Pyset. Annars blir vi förtvivlade.

Sommaren blir förstörd för oss, förtydligar den andre.

Ja, ja, nickar Saylor. Vem har min penna! Släng hit den en stund, Sesam!

Vadåför? Du är ju iallafall inte skrivkunnig.

Men Saylor får sin penna, fast han måste först bocka djupt och vördsamt tacka Sesam. Samma rum, jaha. *Luckor* kallar vi rummen. Vad heter ni då? Han löper med pennan nedför namnlistan.

Myset och Pyset, berättar de i korus.

Jaha ... Frasse, jag vrider nacken av dej! ... Till vardags menar jag. Själva namnet, alltså.

Det kan vi tyvärr inte avslöja.

Men hur ska jag då kunna hjälpa er, gossar? Ni får väl avslöja det för ett kortaste ögonblick.

Det står nog på det hemliga pappret, föreslår Frasse. Grabbar, det är danka om ett hemligt papper här.

Skriv upp Myset och Pyset i samma rum ... samma lucka ... bara. Det är väl enkelt.

Det är inte så enkelt ... Nu får du lägga av, Frasse! Inse att det inte är nåt skämt: det som står på det där pappret är inte för dina ögon. Sesam, kan inte du ta honom härifrån! Vart som helst.

Han behöver kontakten med dej, förklarar Sesam. Frasse har ett stort behov av trygghet och det är bara du som ...

Men jag slänger honom i sjön, om han inte ger sej.

Hallå! gastar Myset eller Pyset. Hur blir det med vår lucka?

Det blir bra, bara jag får veta ...

Jag slår vad om att jag kan avslöja era namn, kastar en kille sig in i samtalet. Jag satsar tio pix på det. Och jag satsar fem pix till på att jag har gjort det innan ni vet vad jag heter.

Du har just förlorat fem pix, förklarar Myset, ja det är Myset. Ditt namn i denna krets är Farsta. Och i det civila heter du Bond, James Bond, för dina utstående örons skull.

Myset och Pyset skrattar åt Farsta, för så heter han faktiskt »i denna krets».

Det verkar som att du redan är skyldig dom här herrarna fem pix, konstaterar Saylor. Hur ska du greja det?

Det ordnar sej. Jag får snart tio från dom.

Hur blir det nu då? frågar Myset eller om det är Pyset. Hamnar vi i samma lucka?

På samma lucka, heter det, upplyser Farsta. Du måste ge dom ett besked, Saylor. Pricka in dom på listan där.

Jag skriver upp er på Trean. Saylor har fått tillräcklig klarhet. Där finns plats för två. Myset, Pyset, lucka Tre. Så! Inte är jag den som hjälper Farsta att tjäna tio pix så där utan vidare.

Vad skriver du? frågar Myset eller Pyset, för Farsta har dragit sig undan ett stycke och skriver något i en liten svart anteckningsbok.

Vissa saker. Farsta stoppar ner boken i fickan igen. Som är viktiga.

Är du bra i fotboll? frågar en atlet som har dykt upp bakom Pyset.

Tackar som frågar, fast varför frågar frågaren en sån fråga, om man får fråga?

För att du kommer till Trean, förklarar atleten. Jag är luckchef på Trean, lägger han till.

Myset och Pyset betraktar sin chef. De är tolv år, småväxta båda två. Luckchefen kan vara sexton, skulle kunna vara äldre om inte sexton hade varit åldersgräns för den som kommer till Sommarhemmet. Sexton år och ett kraftpaket. Han släpper inte Pyset med blicken, rubbar inte en min vid granskningen av sin person.

Nå, *är* du bra i fotboll, eller? upprepar han till sist.

Jag vet ungefär hur pjäserna går, svarar Pyset.

Du då? Luckchefen vänder blicken till Myset.

Det brukar bli oavgjort när vi simmar ikapp, säger denne.

Atleten vänder dem suckande ryggen.

Vad gör en luckchef? frågar en av dem Saylor.

Han basar för gänget. Ansvarar för sina killar. Luckchefen lär er nykomlingar sånt ni behöver veta. Dragos, heter han, er luckchef. En mycket duktig idrottskille.

Myset och Pyset ser på varandra.

Vet *du* hur man lirar fotboll? frågar den ene.

Det tycks vara dagens vits, så som den andre skrattar. Så som de båda skrattar!

Dragos vänder sig om igen och ser på dem med dystra ögon. Muttrar: Berätta nån gång, när ni har tid, vad det är som är så kul. Om ni vet.